

RISKIDE HALDAMISE KORD

SISUKORD

1.	MÕISTED	1
2.	ÜLDISED PÕHIMÕTTED	1
3.	RISKIDE KAALUTLEMINE.....	2
4.	RISKIDE KÄSITLEMINE	3
5.	RISKIDE SEIRE	3
LISA 1	Riskiregistri vorm	5

1. MÕISTED

- 1.1 **Risk** - sündmus, olukord, tegevus või tegevusetus, mis mõjutab või võib mõjutada eesmärkide saavutamist. Positiivse mõjuga risk, mis aitab või võib aidata kaasa eesmärkide saavutamisele, on võimalus.
- 1.2 **Riskide haldamine** – riskijuhtimise protsess, mis hõlmab endas riskide kaalutlemise, käsitlemise ja seire.
- 1.3 **Riskide kaalutlemine** – riskide tuvastamine, analüüs ja hindamine.
- 1.4 **Riskide käsitlemine** – maandamismeetmete planeerimine ja elluviimine.
- 1.5 **Riskide seire** – riskide kaalutlemise ja käsitlemise tulemuslikkuse ülevaatus.

2. ÜLDISED PÕHIMÕTTED

- 2.1 Riskijuhtimise erinevad tasandid Ravimiametis on:

Liik	Ulatus	Sagedus	Haldamine	Vastutus
Strateegiline	Asutus	+3 a	Arengustrateegia tegevused ja eesmärgid (PEST, SWOT vm)	Protsess: peadirektor Sisuline: juhtkond
Operatiivne	Teenuste grupp (TERE, E-ITS)	+1 a	Käesolev kord (riskiregister, <i>PlanPro</i>)	Protsess: kvaliteedijuht Sisuline: teenuste juhid
Projekti-põhine	Projektid (EU4Health, Unicom, IT-arendused vm)	Projekti alguses ja edaspidi +1 a	Käesolev kord (riskiregister, <i>PlanPro</i>)	Protsess: kvaliteedijuht Sisuline: projekti juht
Protsessi-põhine	Protsess	Jooksev	Riskipõhised ennetavad tegevused ja sisekontrolli meetmed	Protsess: kvaliteedijuht

			tööjuhendites, eeskirjades, kordades	Sisuline: osakonna, valdkonna juht
--	--	--	---	--

- 2.2 Strateegilised riskid hallatakse üldjuhul järgmise perioodi arengustrateegia koostamise käigus. Seire viiakse läbi koos arengustrateegia tegevuste ja eesmärkide täitmise ülevaatusena.
- 2.3 Operatiivsed ja projektipõhised riskid hallatakse enne järgmist juhtkonnapoolset ülevaatus riskiregistris (Lisa 1) ja *Planpros*, vajadusel täiendatakse aasta jooksul.
- 2.4 Protsessipõhised riskid hallatakse tööjuhendite, eeskirjade, kordade koostamise ja uuendamise käigus. Seire viiakse vajadusel läbi siseauditite või muude hindamiste käigus.
- 2.5 Riskid hallatakse Ravimiameti eesmärkidest tulenevalt ja majanduslikult optimaalselt (maandamise kulu ei saa olla suurem kui potentsiaalne kahju eesmärkide saavutamisele).
- 2.6 Riskide haldamisel arvestatakse huvipoolte vajadusi ja tagasisidet, auditite ja hindamiste tulemusi.
- 2.7 Käesolev kord ei kohaldu teenistujate tervisega seotud riskidele, mida hallatakse vastavalt *Töötervishoiu ja tööohutuse korrale*.
- 2.8 Käesolev kord kohaldub järgnevates punktides operatiivsetele ja projektipõhistele riskidele.

3. RISKIDE KAALUTLEMINE

- 3.1 Riskid tuvastatakse põhi- ja tugiteenuste gruppide ning projektide põhiselt ja lähtuvalt riskide kategooriatest. Vajadusel võib riske konsolideerida kategooria põhiselt asutuse üleseks.
- 3.2 Riskide kategooriad on:
- 3.2.1 Ressurss (personal, pädevus, finantsid, IT-süsteemid, vara ja seadmed);
 - 3.2.2 Koostöö (huvipooled, EU võrgustik, partnerasutused, haldusala, osakonnad, struktuur);
 - 3.3.3 Vastavus (regulatiivsed nõuded, tähtajad, eelarve);
 - 3.3.4 Korruptsioon (erapooletus, sõltumatus, eetiline või huvide konflikt, lobism);
 - 3.3.5 Maine (kommunikatsioon);
 - 3.3.6 Infoturve (andmekaitse);
 - 3.3.7 Toimepidevus (tehnilised katkestused, õnnetusjuhtumid, tulekahju, rünne vm);
 - 3.3.8 Muu (majanduslik, poliitiline, vääramatu jõud vm asutuseväline ettenägematu asjaolu).
- 3.3 Riskide tuvastamisel analüüsitakse iga riski realiseerumise võimalikke tagajärgi, oluline on tuua välja ka seos eesmärgiga, mida risk ohustab või toetab. Vajadusel kasutatakse abistavaid küsimusi:
- Mis on riski põhjus?
 - Millised on sisemised ja/või välised kohustused?
 - Mis võib olla halvim/parim stsenaarium riski realiseerumisel?
 - Kui palju mõjutab riski realiseerumine huvipooli ja nende eesmärgi?
 - Millised on olemasolevad sisekontrollimeetmed, on need piisavad või liigsed?
 - Kas teadaolev info on usaldusväärne ja piisav?
- 3.4 Tuvastatud riskidele antakse võimaliku tõenäosuse ja mõju hinnang. Nii tõenäosust kui mõju hinnatakse 4 palli süsteemis. Riski tõenäosuse ja mõju korrutisena leitakse riski tase. 4x4 riskimaatriksi korral saab riski tase olla 1-16:

		T Õ E N Ä O S U S			
		1 - vähe- tõenäoline	2 - tõenäoline	3 - väga tõenäoline	4 - vältimatu
M Õ J U	4 - äärmiselt kahjutoov	4	8	12	16
	3 - kahjustav mõju	3	6	9	12
	2 - oluline, aga kontrollitav	2	4	6	8
	1 - vähene mõju	1	2	3	4

4. RISKIDE KÄSITLEMINE

4.1 Riskid käsitletakse vastavalt riski tasemele:

Riski tase	Aktsepteerimine	Maandamismeetmete planeerimine	Rakendamise prioriteetsus	Ressursside eraldamine
1-2 (madal)	Jah	Võimalusel, peamiseks eesmärgiks on vältida riski taseme suurenemist	Võimalusel	Võimalusel
3-8 (keskmise)	Ei	Vajalik	Aasta jooksul	Aasta jooksul
9-16 (kriitiline)	Ei	Vajalik	Esmajärjekorras	Esmajärjekorras

4.2 Maandamismeetmetena planeeritakse tegevused, mis aitavad ära hoida riski realiseerumise või vähendada selle avaldumise tõenäosust ja võimalikku negatiivset mõju. Muuhulgas võivad need sisaldada järgmist:

- vältimine – riski põhjuse elimineerimine või tegevuste ümberkorraldamine nii, et konkreetne risk oleks välditud;
- kontrollimine – riski ennetavate kontrolltegevuste sisseviimine;
- jagamine – (osa) riski jaotamine teisele osapoolele;
- siirdamine – kogu riski üleandmine teisele osapoolele (lepingu teenuse ostmiseks);
- hajutamine – riski jaotamine erinevate tegevuste, protsesside, teenuste vm peale.

4.3 Positiivse mõjuga riski (võimaluse) korral võib maandamismeetmed planeerida selliselt, et tõenäosust ja mõju suurendada.

4.4 Esmase ettepaneku riski taseme, aktsepteerimise, maandamismeetmete, kuluproгноosi, vastutaja ja tähtsuse osas teeb teenuse juht või projektijuht. Ettepanekud vaatab üle ja kinnitab juhtkond.

5. RISKIDE SEIRE

5.1 Maandamismeetmete täitmist ja tegelikku kulu jälgib jooksvalt teenuse juht või projektijuht.

5.2 Riske ja maandamismeetmete täitmist seirab juhtkond koos teiste tööplaanide ülevaatusega. Vajadusel hinnatakse riskid ümber, täiendatakse või planeeritakse uusi meetmeid.

5.3 Riske seiratakse ka siseauditite planeerimise ja läbiviimise käigus. Vaadatakse üle juba rakendatud meetmed ja nende asjakohasus ning tuvastatakse võimalikud maandamata (jääk)riskid.

- 5.4 Kord aastas (juhtkonnapoolseks ülevaatuseks) koostab kvaliteedijuht kokkuvõtte riskide haldamise seisust ja realiseerunud riskidest.

LISA 1 Riskiregistri vorm

Riskiregister												
TUVASTAMINE JA ANALÜÜS				HINDAMINE			KÄSITLUS				SEIRE	
Teenuste grupp / projekt	Riski kategooria	Riski sõnastus (olemus ja võimalik tagajärg)	Seos eesmärgiga	Tõenäosus	Mõju	Riski tase	Aktsepteerime	Maandamis- meetmed, sh eeldatav kulu	Vastutab (ametikoht või nimi)	Tähtaeg	Täitmise kommentaar, sh tegelik kulu	Realiseerus